

CAMILLA STENOVÁ

MRTVÉ MĚSTO

REC

00:12:04 | 45:00

SILVERTJÄRN

*Všichni beze stopy zmizeli.
Zůstalo temné tajemství.
A minulost není radno odkrývat.*

 metafora

V padesátých letech obletěla Švédsko zpráva o městečku Silvertjärn, z něhož beze stopy zmizeli všichni obyvatelé. Mladou dokumentaristku Alici tahle záhada vždycky fascinovala. Teď se tam vydává se skupinou přátel, aby zjistili a zaznamenali, co se tehdy stalo. Po příjezdu na místo se ale zdá, že v Silvertjärnu nejsou tak docela sami...

„Mrtvé město je nejnapínavější kniha, jakou jsem četl za hodně dlouhou dobu. Wow! Nejde ji odložit. Je tak strašidelná, že jsem potřeboval pauzu, ale gradující příběh a rozplétaná tajemství mě nutily číst dál. (...) Měl jsem zrychlený pulz a oči na stopkách od začátku do konce.“

Veckans Boktips

Camilla Stenová

MRTVÉ
MĚSTO

Přeložila Adriana Kubrychtová

metafora®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Staden © 2019 Camilla Sten

First published by Norstedts, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Translation © Adriana Kubrychtová, 2019

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

All rights reserved

978-80-271-1504-4 (ePub)

978-80-271-1503-7 (pdf)

978-80-7625-065-9 (print)

*Věnováno Anně,
která v tuto knihu věřila dříve,
než jsem se k tomu odvážila já sama.*

Obsah

19. 8. 1959	7	<i>současnost</i>	237
ÚTERÝ	15	<i>minulost</i>	242
<i>současnost</i>	17	<i>současnost</i>	247
<i>minulost</i>	24	<i>současnost</i>	257
<i>současnost</i>	27	SOBOTA	263
<i>současnost</i>	33	<i>současnost</i>	265
<i>současnost</i>	43	<i>minulost</i>	271
<i>současnost</i>	53	<i>současnost</i>	273
<i>minulost</i>	59	<i>současnost</i>	279
<i>současnost</i>	65	<i>současnost</i>	286
STŘEDA	71	<i>současnost</i>	292
<i>současnost</i>	73	<i>současnost</i>	300
<i>současnost</i>	84	<i>minulost</i>	304
<i>současnost</i>	94	<i>současnost</i>	307
<i>současnost</i>	104	<i>minulost</i>	313
<i>současnost</i>	113	<i>současnost</i>	317
<i>současnost</i>	118	<i>současnost</i>	322
<i>minulost</i>	129	<i>současnost</i>	326
ČTVRTEK	135	<i>současnost</i>	330
<i>současnost</i>	137	<i>současnost</i>	337
<i>současnost</i>	144	<i>minulost</i>	340
<i>současnost</i>	149	<i>současnost</i>	345
<i>současnost</i>	162	<i>minulost</i>	349
PÁTEK	169	<i>současnost</i>	358
<i>současnost</i>	171	<i>minulost</i>	365
<i>současnost</i>	179	<i>současnost</i>	374
<i>minulost</i>	185	<i>současnost</i>	378
<i>současnost</i>	191	<i>současnost</i>	381
<i>současnost</i>	200	<i>minulost</i>	384
<i>současnost</i>	204	<i>současnost</i>	386
<i>současnost</i>	208	<i>minulost</i>	390
<i>minulost</i>	211	<i>současnost</i>	393
<i>současnost</i>	214	<i>minulost</i>	401
<i>současnost</i>	223	<i>současnost</i>	405
<i>současnost</i>	230	<i>Epilog</i>	409
<i>současnost</i>	233	<i>Poděkování</i>	413

19. 8. 1959

Srpnové odpoledne bylo tak extrémně parné, že ani vítr proudící staženými okny dovnitř přehřáté auto příliš neochladil. Albin si sundal čepici a nechal ruku volně viset z okénka tak, aby se nedotýkal rozpálené karoserie.

„Jak je to ještě daleko?“ zeptal se znovu Gustafa.

Ten jen zabručel, z čehož Albin pochopil, že Gustaf bude netuší, anebo mu naznačuje, že by se měl podívat do mapy sám, když to tak nutně musí vědět. To už ale udělal. Město, kam měli namířeno, nikdy předtím nenavštívil – bylo příliš malé na to, aby mělo vlastní policejní stanici nebo dokonce nemocnici. Sotva větší než vesnice.

Silvertjärn. Kdo kdy slyšel o Silvertjärnu?

Už se skoro chystal Gustafa zeptat, jestli tu někdy byl on sám, ale rozmyslel si to ještě předtím, než otevřel pusou. Gustaf nebyl mnohomluvný ani za příznivějších okolností, to už Albin stačil zjistit. Pracovali spolu už téměř dva roky a Albin z něj nikdy nevytáhl víc než pár slov za den.

Gustaf trochu zpomalil, aby se podíval do mapy rozložené mezi nimi, a pak prudce zatočil doleva na cestu, které si Albin mezi stromy sotva stihl všimnout. Cukl sebou na sedačce, až mu málem vypadla čepice z okna.

„Myslíš, že tam něco najdeme?“ zeptal se a překvapilo ho, když Gustaf otevřel pusou a řekl:

„Co já vím.“

Pouzbuzený Albin odpověděl:

„Ne, vypadá to, že to byli jen dva blázni, co přebrali. Je to plýtvání benzinem.“

Cesta byla úzká a hrbolatá, takže se Albin musel držet, aby na sedadle neposkakoval.

Po obou stranách auta se tyčily vysoké kmeny stromů. Ten kousíček nebe, který prosvítal Albinovi do tváře, byl tak zářivě modrý, až to páliło do očí. Zdálo se, že cesta trvá celou věčnost.

Les kolem najednou prořídł.

Město před nimi vypadalo přesně jako průmyslové městečko, kde Albin vyrůstal. Určitě tam je důl nebo továrna, kde pracují všichni místní muži. Působilo jako příjemné, bezvýznamné místo s pěknými domky v pravidelných řadách, bystřinou vinoucí se skrze zástavbu a cihlovým kostelíkem tyčícím se nad okolní střechy, s věží blyštící se v srpnovém slunci.

Gustaf náhle prudce zabrzdil uprostřed cesty.

Albin se na něj podíval.

„Co to děláš?“ nechápal.

Jeho kolega jen seděl a sraštíł čelo. Povislé tváře pokryté nedbalým strništěm vyjadřovaly notnou dávku sklíčenosti.

„Slyšíš?“ obrátil se na Albina.

Něco v jeho hlase donutilo Albina zmlknout a zaposlouchat se.

„Co bych měl slyšet?“ zeptal se nakonec. Jediné, co vnímal, bylo vrčení motoru.

Zastavili uprostřed křižovatky. Nic zvláštního neviděli. Žlutý dům vpravo od nich s povadlými květinami u schodů a vlevo od nich téměř totožný, ale červený dům s bílým obložěním.

„Nic,“ odpověděl Gustaf. Naléhavost v jeho hlase přiměla Albina pochopit, jak to myslí.

Ne že by něco slyšel.

Ale došlo mu, že nebylo slyšet vůbec nic.

Panovalo tam naprosté ticho.

Půl páté, středeční odpoledne pozdně letního dne v malém městečku uprostřed lesů.

Jak to, že si na zahrádkách u domů nehrají žádné děti?
Jak to, že se na zápražích nechladí sedící ženy s orosenými čely a zpocenými kadeřemi?

Albin se rozhlédl kolem po úhledných domcích, které se táhly po obou stranách ulice. Všechny byly velmi pěkné a udržované. Všechny měly zavřené dveře.

Ať se podíval kamkoli, neviděl ani živáčka.

„Kde jsou všichni?“ zeptal se Gustafa.

Město přece nemohlo být úplně prázdné. Někde někdo musí být.

Gustaf zavrtěl hlavou a znovu sešlápl plyn.

„Měj oči otevřené,“ vybídl Albina.

Albin ztěžka polkl a ucítil, jak ho zaškrábalo v krku, který měl najednou vyschlý a oteklý. Narovnal se na sedadle a stáhl si čepici do čela.

Za jízdy na ně ticho působilo se stejnou naléhavostí jako vedro. Polícejní čepice naražená do čela a kapičky potu stékající za límec. Když se před nimi otevřelo náměstí, pocítil Albin, jak se mu ulevilo. Ukázal na postavu uprostřed náměstí:

„Podívej, Gustafe! Tamhle někdo je.“

Možná měl Gustaf lepší zrak než on. Anebo vytříbenější policejní instinkt daný mnohaletou praxí, který Albin ještě nezískal. Zastavil totiž ještě před začátkem kočičích hlav, kterými bylo náměstí vydlážděné, a vystoupil.

Albin postupně zpracovával to, co viděl. Napřed si pomyslel:

To musí být někdo hodně vysoký.

A poté:

Ne, není vysoký. Je to někdo stojící u sloupu lampy, jako by ji objímal. Podivné.

Nedošlo mu to, dokud nevystoupil z auta a neucítil ten šílený puch, který ho praštil přes nos. Nasládlý, hnilobný, odporný zápach masa, které bez povšimnutí hodiny a hodiny kvasilo a zahnívalo na slunci.

Nebyl to nikdo objímající sloup lampy. Bylo to tělo, přivázané k hrubě osekánému kmeni. Dlouhé střápaté vlasy visící přes obličej ho – naštěstí – zakrývaly, ale po oteklých rukou a nohou lezly vypasené mouchy. Provaz poutající kadáver ke kmeni se zařezal do měkkých houbovitých tkání. Nohy byly černé. Nebylo možné rozpoznat, zda to, co leží kolem na zemi, byly cucky uhnílého masa nebo krev, která vytekla z těla a srazila se do velkých louží.

Albin neušel víc než pár kroků, načež se zlomil v pase a vyhodil svůj oběd na dlažební kostky.

Když se narovnal, uviděl, že Gustaf došel skoro až k tělu. Stál pouhých pár metrů od něj a zíral na něj.

Gustaf se otočil a pohlédl na Albina, který si otíral ústa a upravoval se.

Hluboké buldočí vrásky kolem úst vyjadřovaly zhnusení mísící se s neskrývaný děsem.

„Co se tady proboha stalo?“ zeptal se tónem, který by se nejspíše dal přirovnat k údivu.

Na to Albin nedokázal nic říct. Nechal odpovědět ticho pustého města.

Ale náhle, v tom tichu, něco uslyšel. V dálce a slabě, ale

nepochybně něco zaslechl. Albin měl čtyři mladší sourozence a vyrůstal v bytě, kde všech pět dětí sdílelo jeden pokoj.

Poznal by to kdekoli na světě.

„Co to...“ zabručel Gustaf a zamířil pohledem na budovu školy na opačné straně náměstí. Všiml si otevřeného okna ve druhém patře.

„Myslím, že je to dítě,“ podotkl Albin. „Kojenec.“

Pak k němu zavanul ten příšerný puch a on se znovu pozvracel.

Popis projektu:

„Město“ je dokumentární seriál o Silvertjärnu, jediném známém městě duchů ve Švédsku. Naším cílem je vytvoření dokumentu o šesti dílech společně s blogem, kde chceme zveřejňovat detaily z postprodukce a objevy, na které během práce narazíme. Silvertjärn je průmyslové městečko ve středním Norrlandu, které od roku 1959, kdy za nejasných okolností zmizelo jeho téměř devět set obyvatel, stojí takřka nedotčené.

< [Klikněte zde pro více informací o historii Silvertjärnu](#) >

Iniciátorkou a producentkou je Alice Lindstedtová, jejíž babička v Silvertjärnu vyrostla.

„Když jsem byla malá, babička mi často o Silvertjärnu a o tom záhadném zmizení vyprávěla. V době onoho incidentu ve městě již nežila, ale její rodiče a mladší sestra byli mezi pohřešovanými.“

„Historie Silvertjärnu mě vždycky fascinovala. Existuje tolik kousků skládačky, které do sebe vůbec nezapadají. Jak mohlo celé město ze dne na den beze stopy zmizet? A co se vlastně stalo? Tyto otázky se budeme snažit zodpovědět.“

Plánujeme, že začátkem dubna v Silvertjärnu strávíme šest dní, abychom vyzkoušeli techniku a prozkoumali město. Jako sponzor budete mít přístup k našim nahrávkám a fotografiím! Prověříme několik teorií zmizení – od teorie úniku plynu, který způsobil masovou psychózu a zmatek, až po teorii starověkého laponského prokletí.

**< [Klikněte zde pro více informací
o teoriích zmizení Silvertjärnu](#) >**

Pokud vše půjde podle plánu, v srpnu se tým do Silvertjärnu vrátí a dokument se bude natáčet ve stejnou dobu, kdy ke zmizení došlo.

Co jako sponzor získáte?

- Okamžitý přístup k dubnovým nahrávkám ze Silvertjärnu.
- Neomezený přístup k sociálním sítím produkčního týmu.
- Pravidelné aktualizace našich pokroků e-mailem.
- Možnost vidět první, delší verzi hotového dokumentu, než se sestříhá a představí veřejnosti.
- Možnost navštívit Silvertjärn s naším týmem po uvedení filmu.

Potřebný rozpočet:

150 000 švédských korun.

Dosaženo:

33 450 švédských korun.

**< PRO FINANČNÍ DAR KLIKNĚTE ZDE
A STANETE SE SOUČÁSTÍ PROJEKTU! >**

Podpořte a sledujte nás na sociálních sítích!

Instagram: @dokumentmesto

Facebook: Dokument Město

(<http://www.facebook.com/dokument-mesto>)

Twitter: @dokumentmesto

#dokumentmesto #silvertjarn

ÚTERÝ

současnost

Probudí mě ostrý praskavý hluk, který mě vmžiku vytrhne z dřímoty do zamlžené reality.

Když se narovná a párkrát zamrkám, všimnu si, že Tone natahuje ruku k autorádiu a vypíná ho. Šumění a praskání okamžitě utichne a nahradí ho tlumený chod motoru a ticho uvnitř auta.

„Co to bylo?“ zeptám se jí, zatímco dál mrkám a mnu si oči.

„Posledních pár kilometrů rádio funguje nějak divně,“ odpoví Tone. „Přeskakoval rock a dechovka a pak přestalo hrát úplně. Asi je tu špatný signál.“

„Musely jsme se dostat do mrtvé zóny,“ řeknu a pocítím jemný záchvěv napětí, který se rychlostí blesku rozšíří z břicha do hrudníku.

Vyndám z kapsy mobil a zjistím, že je nejen mnohem víc hodin, než jsem si myslela.

„Skoro už nemám ani signál,“ oznámím Tone. „Pro jistotu zaktualizuji sociální síť, než zmizí úplně.“

Otevřu Instagram a vyfotím silnici před námi, zalitou září zlatavého slunce.

„Co říkáš na tohle?“ zeptám se Tone. „Už se blížíme! Vjíždíme do mrtvé zóny. Uvidíme se za pět dní, pokud nás nesežerou duchové...“

Tone se ušklíbne.

„To je možná trochu moc,“ podotkne.

„Právě to se jim bude líbit,“ odvětim a zveřejním příspěvek, a než strčím mobil zpátky do kapsy, zkontroluji, zda se nahrál i na Twitter a na Facebook.

„Tohle mají naši fanoušci rádi,“ pokračuji. „Duchy, horory a podobně. To je to, co nás prodá.“

„Naši fanoušci,“ opakuje Tone. „Všech jedenáct.“

Obrátím oči v sloup. Nemůžu popřít, že mě to zbolelo. Je to příliš pravda na to, abych o tom dokázala vtipkovat.

Tone to ale nevidí. Nespouští totiž oči z řízení. Silnice je zpustlá, neznámá, rovná, bez jakýchkoli zákrut či zatáček. Z obou stran nás obklopují vysoké, hustě rostlé jehličnaté stromy a z levé strany oblohy pálí slunce chystající se k západu, takže krvácející nebe přikrývá jak nás, tak i celý les.

„Brzy bychom měly sjet z hlavní,“ oznámí Tone. „Už se blížíme.“

„Chceš vystřídat?“ zeptám se jí. „Nechtěla jsem usnout, nevím, jak se to stalo.“

Tone se usměje jedním koutkem, aniž by odhalila zuby.

„Na tom není nic zvláštního, když jsi byla vzhůru do čtyř do rána, abys všechno ještě jednou zkontrolovala,“ opáčí, aniž by odpověděla na otázku, kdo má pokračovat v řízení.

Nejsem s to rozpoznat, zda to myslí chápavě, nebo ironicky.

„Ne,“ souhlasím, „patrně ne.“

I tak jsem ale zmatená. Měla jsem za to, že ten neustálý horečnatý pocit vzrušení, který mě držel vzhůru

posledních pár nocí, mi nedovolí odpočinout si ani cestou.

Podívám se do zpětného zrcátka a vidím, že Emmy a náš technik jedou v bílé dodávce hned za námi. Maxovo modré volvo je posledním článkem naší karavany.

Planoucí záře zapadajícího slunce proměnila čelní sklo dodávky za námi v zrcadlo. Nevidím tváře za oknem.

Je to, co cítím v žaludku, vzrušení nebo strach?

Ta pronikavá záře zbarví můj svetr s copánkovým vzorem doruda a vrhá dlouhé stíny na Toninu tvář. Patří k té sortě lidí, kteří jsou mnohem hezčí z profilu, se záviděníhodnou ostrou linií brady a rovným vznešeným nosíkem. Nikdy jsem ji neviděla naličenou. Občas se kvůli tomu cítím hloupě a přehnaně sebestředně. Nechala jsem si udělat melír, aby mé přirozeně matné, popelavě plavé vlasy získaly chladnější a zářivější odstín blond. Přestože to stálo devět set korun, které jsem neměla, a přestože ani nebudu na žádných záběrech, které plánujeme v následujících pěti dnech natáčet.

Udělal jsem to kvůli sobě. Abych se uklidnila. A fotit stejně musíme, na Instagram, na Facebook, na Twitter a na blog. Udržovat tu hrstku nadšených fanoušků a sponzorů při životě.

Po tom šlofíku mám v puse pachuč něčeho shnilého. Podívám se na Tonin kelímek s pitím z benzinky v držáku a zeptám se:

„Co v tom je?“

„Cola. Napij se, jestli chceš,“ nabídne mi, a než se stihnu zeptat, dodá: „Je to zero.“

Vyjmu vlažný kelímek z držáku, hltavě polykám zvětralou limonádu a přestanu jen, abych se nadechla. Není zase až tak osvěžující, ale mám větší žízeň, než jsem myslela.

„Tamhle,“ ukáže najednou Tone a odbočí ke sjezdu ze silnice.

Ten starý sjezd ani není na GPS, objevili jsme ho při plánování cesty. Vycházeli jsme ze starých map ze čtyřicátých a padesátých let a ověřovali si je v archivu švédské dopravní správy Trafikverket. Prohlíželi jsme i vlakové spoje, které byly tenkrát ještě dvakrát týdně v provozu. Max je profík přes mapy a zaručil se, že tu ten sjezd bude. Já jsem tomu nechtěla věřit – až do této chvíle, kdy Tone zpomaluje a krokem se blíží k úzké, skoro úplně zarostlé cestě, která kdysi dávno bývala jedinou cestou do města.

Naše dodávka k ní přijíždí, až úplně zastaví. Zmatečně se podívám na Tone.

„Co se děje?“ zeptám se.

Až teď, ve stínu stromů, si všimnu toho, co teplá záře světla zakrývala. Tone je bledší než obvykle, úzké rty má sevřené do maličké čárky a pihy na její zbledlé tváři se najednou zdají mnohem výraznější. Rukama pevně, velmi pevně svírá volant.

„Tone?“ zeptám se, tentokrát tišeji.

Nejprve nic neříká. Jen tiše sedí a civí mezi stromy.

„Myslela jsem, že to nikdy na vlastní oči neuvídím,“ skoro šeptá.

Položím dlaň na její paži. Pod tenkým tričkem cítím, že má svaly napjaté jako ocelová lanka.

„Chceš, abych řídila?“ nabídnu jí.